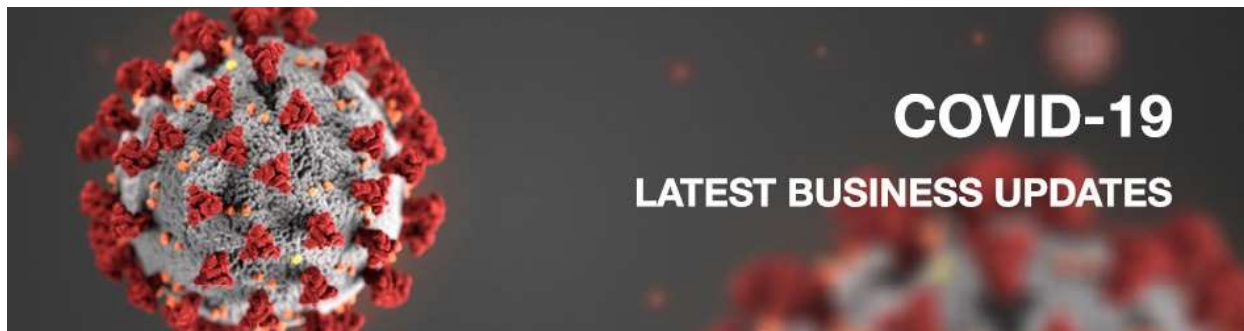

Мерки, предприети от държавите-членки на ЕС за подкрепа на малките и средни предприятия/МСП (към 30 март 2020 г., 17 часа)

Проучване, направено на екипа на European Family Businesses (EFB)

- През последната седмица още няколко държави-членки предприеха или обявиха предприемането на мерки за подкрепа на малкия бизнес. **Всички държави от ЕС вече предлагат някаква форма на отсрочка или намаляване на данъчните и осигурителните вноски.** Точното прилагане на тези мерки варира. Повечето държави-членки предлагат отсрочени данъци за всички дружества, въпреки че някои схеми са насочени конкретно към МСП, самонаетите лица или компании, които запазват всички свои служители. Някои схеми се фокусират върху отлагането на плащането на данъци за компаниите, други позволяват по-ранно възстановяване на данъци от предходната година.
- Друга широко разпространена мярка са **финансовите гаранции.** Към 26 март поне 24 държави-членки или са започнали, или са обявили нови гаранционни схеми, за да позволят на компаниите в затруднено положение да продължат да имат достъп до финансиране. Някои от тези мерки са насочени конкретно към МСП (например в Дания, Австрия), докато други могат да бъдат използвани от всяка компания, засегната от кризата. Гаранциите са добре дошли, но дали те ще доведат до пряка подкрепа за МСП зависи от точното им приложение. В някои страни, където държавата гарантира само определен процент от заема, сдруженията на МСП изразиха опасението си, че банките, които са склонни да избягват риска, няма да предоставят заеми на МСП, въпреки държавните гаранции.
- Субсидиите за заплати, по-специално **субсидирането на заплатите на служителите, работещи със съкратено работно време,** продължават да се обявяват в държавите-членки. Досега ги прилагат поне 21 държави и това е една от най-популярните мерки сред МСП. В повечето страни, където тази възможност съществува, компаниите вече са я възприели.
- **Преките заеми** също са често срещани, като поне 14 държави създават нови схеми за заем или работят с банки за улесняване на нови заеми, повечето от които са насочени към осигуряване на паричния поток на МСП. Реакциите на МСП обаче показват, че изплащаните заеми могат да бъдат труден избор, особено за най-малките предприятия, тъй като понастоящем те не могат да

предвидят приходите си за останалата част от годината. Следователно полезна допълнителна мярка е **отлагането на изплащането на заемите**, което поне 15 държави обявиха, някои от тях се съсредоточават върху отлагането на изплащането на съществуващите заеми, а други отпускат нови заеми с по-благоприятни условия на погасяване.

- **Преки субсидии/парични инжекции за микропредприятия и самонаети лица се предлагат от поне 13 държави-членки.** Често сумата е свързана с размера (броя на служителите). Те обхващат обикновено периода на следващите 1-3 месеца. Положението на някои видове самонаети лица (шофьорите на Uber и т.н.) все още е отворен въпрос в много страни.

- От гледна точка на МСП всички тези мерки са добре дошли, но е важно те да са достъпни чрез **улесен административен процес**. Ако заемите, субсидиите и гаранциите имат сложна процедура по кандидатстване, това би могло да възпре особено малките предприятия, които се оказват най-силно засегнати. Понастоящем няколко страни са възприели подхода, препоръчван от МСП за осигуряване на незабавна и небюрократична помощ за най-малките предприятия. Кешовите инжекции за самонаетите лица и микропредприятията само с няколко служители често се изплащат незабавно, а проверката дали компанията отговаря на съответните изисквания се прави последващо.

Примери за някои мерки, предприети само от някои държави-членки (до момента):

Създаване на фонд за дялово участие на държавата в засегнатите предприятия. Варианти на тази мярка бяха приети в Германия и Испания с цел да се гарантира, че предприятията от стратегическо значение за икономиката не са обект на враждебни поглъщания от чуждестранни фирми, също и с оглед на намалените показатели на фондовите пазари.

Облекчаване на лимитите за допълнителни доходи на служителите, които са в програмите за субсидиране на заплати. Тази мярка беше приета в Германия, така че работниците, принудени да работят по-кратки часове в обичайната си професия, получават по-голям стимул да се заемат с работа в професия, където техните умения могат да бъдат особено необходими по време на кризата (например в здравния сектор).

Предоставяне на допълнителна подкрепа за доходите на медицинския персонал. Тази мярка беше приета в България с 20 млн. лв. (10 млн. евро) от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и ще бъде използвана за даване на месечен бонус от 1000 лева (500 евро) на всички медицински служители, които се занимават с коронавирус.

Подкрепа за предоговаряне на условията по кредити. Тази мярка беше приета във Франция и в Германия за въвеждане на кредитно посредничество за подпомагане на МСП, желаещи да предоговарят условията за кредит. В Швеция е приета подобна мярка за наемите; в някои сектори компаниите могат да предоговарят търговските наеми за април-юни с държавна подкрепа.

Облекчаване на режима за услуги по доставка. Поради затварянето, ресторантите често се опитват да компенсират загубените приходи, предлагайки услуги за доставка. В Унгария магазините за хранителни стоки

и HORECA имат право сега да стартират услуги за доставка по домовете без предварителна регистрация /разрешение.

Отсрочване на данъци/данъчни облекчения (27 държави)

Австрия, Белгия, България, Хърватска, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Испания, Швеция, Словения, Словакия

Гаранции (24 държави):

Австрия, Белгия, България, Чехия, Кипър, Хърватска, Дания, Франция, Германия, Естония, Финландия, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Нидерландия, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Испания, Словения, Швеция

Субсидии за заплати (21 държави)

Австрия, България, Белгия, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Франция, Германия, Ирландия, Люксембург, Латвия, Литва, Италия, Малта, Нидерландия, Полша, Румъния, Словения, Словакия, Швеция

Директни заеми (14 държави)

Хърватска, Чехия, Естония, Франция, Германия, Гърция, Ирландия, Италия, Латвия, Люксембург, Португалия, Испания, Швеция, Словения

Отлагане на заеми (15 държави)

Белгия, България, Хърватска, Кипър, Чехия, Дания, Франция (предоговаряне), Германия (предоговаряне), Гърция, Италия, Ирландия, Латвия, Малта, Румъния, Словения

Преки субсидии/финансови инжекции (13 държави)

Австрия, Белгия, Чехия, Дания, Финландия, Франция, Германия, Люксембург, Ирландия, Италия, Малта, Словения, Испания